

Nieuw leven VOOR EEN OUDE TRAP

Een oude houten trap is tijdens een verbouwing niet altijd een geschenk: verschillende verflagen hebben hun beste tijd gehad, het loopvlak is versleten, vernis heeft het hout een lelijke kleur gegeven ... Toch kunt u zo'n trap perfect een tweede leven geven. Een populaire techniek om een trap te renoveren, is zandstralen. Hoe zoiets in zijn werk gaat, vragen we aan Paul Walravens van Renoblast. Tekst: Bert De Pau Fotografie: Bieke Claessens

Een voorbeeld van een oude trap vóór een behandeling. Het hout was behandeld met een kleurloze vernis, maar onder invloed van UV-licht heeft die in de loop der jaren een ouderwets, vergeeld patina gekregen.

Zandstralen is een techniek die al heel lang bestaat, eigenlijk al sinds het technisch mogelijk was om onder luchtdruk zand op een ondergrond te spuiten. Door die behandeling worden oude afwerkingslagen – beits, vernis, verf ... – van houten ondergronden (meubelen, trappen, vloeren ...) verwijderd en wordt het houtoppervlak opnieuw ‘gezuiverd’. Het zand dat vandaag voor zandstralen gebruikt wordt, is echter niet het zand dat u op het strand terugvindt. “Het is olivinezand, een groen zand dat geen silicium bevat. Het gebruik van siliciumhoudende producten voor zandstralen is bij ons wettelijk verboden”, vertelt Paul Walravens van Renoblast, dat gespecialiseerd is in het stralen van hout. “De dikte van de korrels bepaalt hoe grof of hoe fijn we te werk kunnen gaan. Voor fijne meubels en ornamenten werken we vandaag steeds vaker met ultrafijne korrels, bijna poeder. Bij die techniek spreken we eerder van parelgommen dan van zandstralen. Daarmee kunnen we héél precies te werk gaan, zodanig dat we bij wijze van spreken zelfs de inkt van een pakje sigaretten kunnen verwijderen zonder het pakje zelf te beschadigen.”

COMPLEXE MATERIE

Trappen renoveren is iets waaraan menig doe-het-zelver zich waagt, maar eens ze bezig zijn en beseffen wat voor een huzarenwerk het wel is, krijgen ze er al snel spijt van. Zandstralen en parelgommen zijn minder arbeidsintensief, maar deze laat u beter aan een echte vakman over. “Voor een optimaal resultaat is veel kennis en ervaring nodig, anders loopt het gegarandeerd verkeerd af”, geeft Paul daarvoor als verklaring. “Ik heb zelf jarenlang verschillende opleidingen gevolgd en ik leer nog elke dag bij. Zo moet je bijvoorbeeld goed de machines en de producten kennen die je gebruikt, zodat je perfect weet welke druk of welke korrelgrootte je in welke situatie kunt toepassen. Daarnaast moet je ook voeling hebben met het hout dat je behandelt. Niet elke houtsoort is immers even goed geschikt: zachte houtsoorten als den en grenen zijn zeer gevoelig, terwijl hardere soorten als beuk, eik, essen of tropisch hardhout wel probleemloos

Foto 1 en 2: sierlijke details vragen niet om een andere aanpak dan een egaal oppervlak. Het gebruik van de juiste druk zorgt ervoor dat de sierelementen volledig intact blijven. De afwerkingslaag achteraf zal die details opnieuw accentueren.

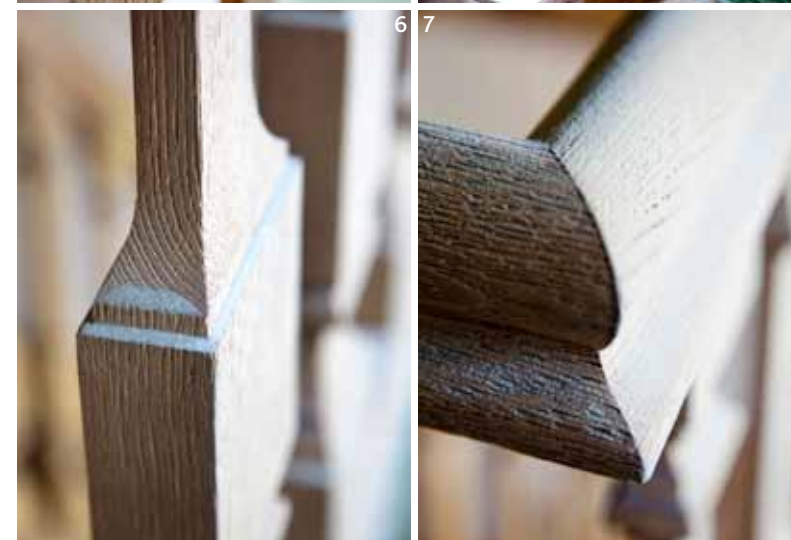
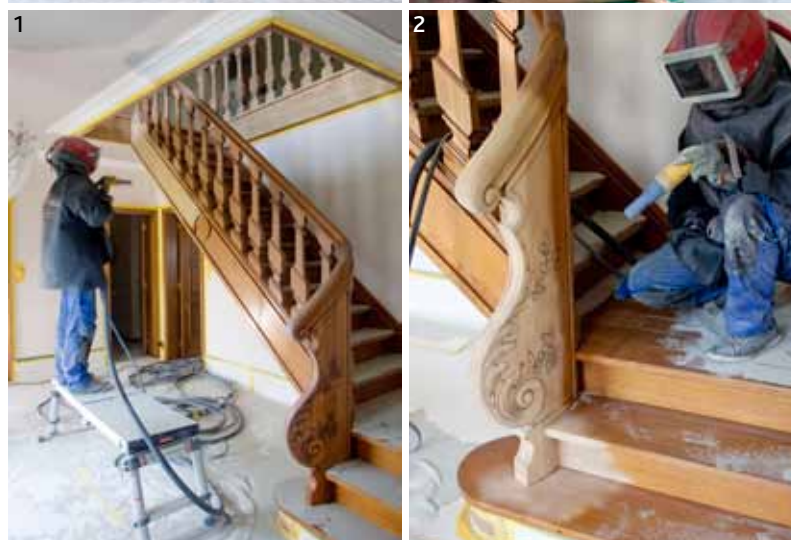
Foto 3: omdat zandstralen zodanig veel stof afgeeft, zijn een beschermend pak en een speciale helm onontbeerlijk. Om toch een helder zicht op het oppervlak te kunnen behouden, wordt er gebruik gemaakt van zeer sterke verlichting, te vergelijken met de verlichting in een voetbalstadion.
Foto 4 tot 7: details van dezelfde trap op de andere foto's, maar dan na het zandstralen. De oorspronkelijke kleur van het hout komt opnieuw aan de oppervlakte.

te behandelen zijn. Je moet ook weten op welke manier het hout oorspronkelijk afgewerkt is. Een tweecomponentenvernis vraagt bijvoorbeeld een heel andere aanpak dan een eenvoudige verflaag. Daarnaast moet je ook andere elementen in dezelfde ruimte die niet behandeld moeten worden, op de juiste manier kunnen beschermen. De behandeling van één object is dus een complexe materie waar je beter niet zonder de nodige voorkennis aan begint.”

SNELLE OPLOSSING

Zandstralen en parelgommen zijn uiteraard niet de enige manieren om een houten trap te renoveren. Toch lijkt deze techniek de laatste jaren weer veel aan populariteit te winnen. “De jongste jaren geniet hout met een natuurlijke uitstraling de voorkeur en daar leent zandstralen zich perfect toe”, aldus Paul. “Met andere technieken, zoals schaven of decaperen kun je ook zo’n natuurlijk effect bereiken, maar vooral bij het fijnere werk levert zandstralen een mooier resultaat op. En dat resultaat komt er bovendien ook veel sneller dan bij andere methodes. Wie een trap volledig laat decaperen, kan rekenen op ongeveer twee weken, terwijl wij een trap volledig kunnen zandstralen op één dag tijd. Dat vertaalt zich ook naar het prijskaartje, aangezien het aantal werkuren veel lager ligt. Het enige nadeel is dat het veel stof oplevert, maar dat geldt voor

elke techniek. Bij ons krijg je maar één dag met dat stof te maken. Stof dat we achteraf bovendien zelf zorgvuldig verwijderen, zodat de ruimte als het ware properder is dan voor we eraan begonnen.”

UNIEK KARAKTER

Hoe het hout eruitziet nadat het zandstralen afgelopen is, hangt van verschillende factoren af. Een van die factoren is hoe diep er met het zandstralen in het hout gedrongen wordt. Hoe dieper, des te ruwer het resultaat. Nadien kan het hout nog nageschuurd worden, ook een opdracht die Renoblast op zich kan nemen. “Het naschuren heeft een belangrijke invloed op het eindresultaat. Dat kan variëren van een mat effect tot een spiegelglad oppervlak. Maar dat hangt volledig van de wensen van de individuele klant af”, verduidelijkt Paul. Om de trap zijn definitieve uitstraling te geven, is een extra afwerkingslaag nodig met bijvoorbeeld een coating of vernis. “Wie voor een coating met olie kiest, kan eveneens een beroep doen op ons. We hebben een veertigtal basiskleuren van Rubio Monocoat ter beschikking. Het staat de klanten uiteraard vrij om voor een andere afwerking te kiezen. Elk meubelstuk, elke trap, elke vloer is een unieke situatie die het persoonlijke karakter van de bewoners benadrukt. En zoals we allemaal weten: over smaken en kleuren valt niet te discussiëren.”